

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

Указ о проглашењу Закона о потврђивању Оквирне конвенције за заштиту националних мањина

Проглашава се Закон о потврђивању Оквирне конвенције за заштиту националних мањина, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 3. децембра 1998. године и на седници Већа република од 3. децембра 1998. године.

ПР бр. 142

3. децембра 1998. године

Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
Слободан Милошевић, с.р.

Закон о потврђивању Оквирне конвенције за заштиту националних мањина

Закон је објављен у "Службеном листу СРЈ - Међународни уговори", бр. 6/98 од 4.12.1998. године.

Члан 1.

Потврђује се Оквирна конвенција за заштиту националних мањина, усвојена на састанку Комитета министара Савета Европе одржаном 10. новембра 1994. године у Стразбуру, у оригиналу на енглеском и француском језику.

Члан 2.

Текст Оквирне конвенције у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

FRAMEWORK CONVENTION FOR THE PROTECTION OF MINORITIES AND EXPLANATORY REPORT

The member States of the Council of Europe and the other States, signatories to the present framework Convention,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage;

Considering that one of the methods by which that aim is to be pursued is the maintenance and further realisation of human rights and fundamental freedoms;

Wishing to follow-up the Declaration of the Heads of State and Government of the member States of the Council of Europe adopted in Vienna on 9 October 1993;

Being resolved to protect within their respective territories the existence of national minorities;

Considering that the upheavals of European history have shown that the protection of national minorities is essential to stability, democratic security and peace in this continent;

Considering that a pluralist and genuinely democratic society should not only respect the ethnic, cultural, linguistic and religious identity of each person belonging to a national minority, but also create appropriate conditions enabling them to express, preserve and develop this identity;

Considering that the creation of a climate of tolerance and dialogue is necessary to enable cultural diversity to be a source and a factor, not of division, but of enrichment for each society;

Considering that the realisation of a tolerant and prosperous Europe does not depend solely on co-operation between States but also requires transfrontier co-operation between local and regional authorities without prejudice to the constitution and territorial integrity of each State;

Having regard to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and the Protocols thereto;

Having regard to the commitments concerning the protection of national minorities in United Nations conventions and declarations and in the documents of the Conference on Security and Co-operation in Europe, particularly the Copenhagen Document of 29 June 1990;

Being resolved to define the principles to be respected and the obligations which flow from them, in order to ensure, in the member States and such other States, as may become Parties to the present instrument, the effective protection of national minorities and of the rights and freedoms of persons belonging to those minorities, within the rule of law, respecting the territorial integrity and national sovereignty of states;

Being determined to implement the principles set out in this framework Convention through national legislation and appropriate governmental policies,

Have agreed as follows:

SECTION I

Article 1

The protection of national minorities and of the rights and freedoms of persons belonging to those minorities forms an integral part of the international protection of human rights, and as such falls within the scope of international co-operation.

Article 2

The provisions of this framework Convention shall be applied in good faith, in a spirit of understanding and tolerance and in conformity with the principles of good neighbourliness, friendly relations and co-operation between States.

Article 3

1 Every person belonging to a national minority shall have the right freely to choose to be treated or not to be treated as such and no disadvantage shall result from this choice or from the exercise of the rights which are connected to that choice.

2 Persons belonging to national minorities may exercise the rights and enjoy the freedoms flowing from the principles enshrined in the present framework Convention individually as well as in community with others.

SECTION II

Article 4

1 The Parties undertake to guarantee to persons belonging to national minorities the right of equality before the law and of equal protection of the law. In this respect, any discrimination based on belonging to a national minority shall be prohibited.

2 The Parties undertake to adopt, where necessary, adequate measures in order to promote, in all areas of economic, social, political and cultural life, full and effective equality between persons belonging to a national minority and those belonging to the majority. In this respect, they shall take due account of the specific conditions of the persons belonging to national minorities.

3 The measures adopted in accordance with paragraph 2 shall not be considered to be an act of discrimination.

Article 5

1 The Parties undertake to promote the conditions necessary for persons belonging to national minorities to maintain and develop their culture, and to preserve the essential elements of their identity, namely their religion, language, traditions and cultural heritage.

2 Without prejudice to measures taken in pursuance of their general integration policy, the Parties shall refrain from policies or practices aimed at assimilation of persons belonging to national minorities against their will and shall protect these persons from any action aimed at such assimilation.

Article 6

1 The Parties shall encourage a spirit of tolerance and intercultural dialogue and take effective measures to promote mutual respect and understanding and co-operation among all persons living on their territory, irrespective of those persons' ethnic, cultural, linguistic or religious identity, in particular in the fields of education, culture and the media.

2 The Parties undertake to take appropriate measures to protect persons who may be subject to threats or acts of discrimination, hostility or violence as a result of their ethnic, cultural, linguistic or religious identity.

Article 7

The Parties shall ensure respect for the right of every person belonging to a national minority to freedom of peaceful assembly, freedom of association, freedom of expression, and freedom of thought, conscience and religion.

Article 8

The Parties undertake to recognise that every person belonging to a national minority has the right to manifest his or her religion or belief and to establish religious institutions, organisations and associations.

Article 9

1 The Parties undertake to recognise that the right to freedom of expression of every person belonging to a national minority includes freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas in the minority language, without interference by public authorities and regardless of frontiers. The Parties shall ensure, within the framework of their legal systems, that persons belonging to a national minority are not discriminated against in their access to the media.

2 Paragraph 1 shall not prevent Parties from requiring the licensing without discrimination and based on objective criteria, of sound radio and television broadcasting, or cinema enterprises.

3 The Parties shall not hinder the creation and the use of printed media by persons belonging to national minorities. In the legal framework of sound radio and television broadcasting, they shall ensure, as far as possible, and taking into account the provisions of paragraph 1, that persons belonging to national minorities are granted the possibility of creating and using their own media.

4 In the framework of their legal systems, the Parties shall adopt adequate measures in order to facilitate access to the media for persons belonging to national minorities and in order to promote tolerance and permit cultural pluralism.

Article 10

1 The Parties undertake to recognise that every person belonging to a national minority has the right to use freely and without interference his or her minority language, in private and in public, orally and in writing.

2 In areas inhabited by persons belonging to national minorities traditionally or in substantial numbers, if those persons so request and where such a request corresponds to a real need, the Parties shall endeavour to ensure, as far as possible, the conditions which would make it possible to use the minority language in relations between those persons and the administrative authorities.

3 The Parties undertake to guarantee the right of every person belonging to a national minority to be informed promptly, in a language which he or she understands, of the reasons for his or her arrest, and of the nature and cause of any accusation against him or her, and to defend himself or herself on this language, if necessary with the free assistance of an interpreter.

Article 11

1 The Parties undertake to recognise that every person belonging to a national minority has the right to use his or her surname (patronym) and first names in the minority language and the right to official recognition of them, according to modalities provided for in their legal system.

2 The Parties undertake to recognise that every person belonging to a national minority has the right to display in his or her minority language signs, inscriptions and other information of a private nature visible to the public.

3 In areas traditionally inhabited by substantial numbers of persons belonging to a national minority, the Parties shall endeavour, in the framework of their legal system, including where appropriate, agreements with other States, and taking into account their specific conditions, to display traditional local names, street names and other topographical indications intended for the public also in the minority language when there is a sufficient demand for such indications.

Article 12

1 The Parties shall, where appropriate, take measures in the fields of education and research to foster knowledge of the culture, history, language and religion of their national minorities and of the majority.

2 In this context Parties shall *inter alia* provide adequate opportunities for teacher training and access to textbooks, and facilitate contacts among students and teacher of different communities.

3 The Parties undertake to promote equal opportunities for access to education at all levels for persons belonging to national minorities.

Article 13

1 Within the framework of their education systems, the Parties shall recognise that persons belonging to a national minority have the right to set up and to manage their own private educational and training establishments.

2 The exercise of this right shall not entail any financial obligation for the Parties.

Article 14

1 The Parties undertake to recognise that every person belonging to a national minority has the right to learn his or her minority language.

2 In areas inhabited by persons belonging to national minorities traditionally or in substantial numbers, if there is sufficient demand, the Parties shall endeavour to ensure, as far as possible and within the framework of their education systems, that persons belonging to those minorities have adequate opportunities for being taught the minority language or for receiving instruction in this language.

3 Paragraph 2 of this article shall be implemented without prejudice to the learning of the official language or the teaching in this language.

Article 15

The Parties shall create the conditions necessary for the effective participation of persons belonging to national minorities in cultural, social and economic life and in public affairs in particular those affecting them.

Article 16

The Parties shall refrain from measures which alter the proportions of the population in areas inhabited by persons belonging to national minorities and are aimed at restricting the rights and freedoms flowing from the principles enshrined in the present framework Convention.

Article 17

1 The Parties undertake not to interfere with the right of persons belonging to national minorities to establish and maintain free and peaceful contacts across frontiers with persons lawfully staying in other States, in particular those with whom they share an ethnic, cultural, linguistic or religious identity, or a common cultural heritage.

2 The Parties undertake not to interfere with the right of persons belonging to national minorities to participate in the activities of non-governmental organisations both at the national and international levels.

Article 18

1 The Parties shall endeavour to conclude, where necessary, bilateral and multilateral agreements with other States in particular neighbouring States, in order to ensure the protection of persons belonging to the national minorities concerned.

2 Where relevant, the Parties shall take measures to encourage transfrontier co-operation.

Article 19

The Parties undertake to respect and implement the principles enshrined in the present framework Convention making where necessary, only those limitations, restrictions or derogations which are provided for in international legal instruments, in particular the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, in so far as they are relevant to the rights and freedoms flowing from the said principles.

SECTION III

Article 20

In the exercise of the rights and freedoms flowing from the principles enshrined in the present framework Convention, any person belonging to a national minority shall respect the national legislation and the rights of others, in particular those of persons belonging to the majority or to other national minorities.

Article 21

Nothing in the present framework Convention shall be interpreted as implying any right to engage in any activity or perform any act contrary to the fundamental principles of international law and in particular of the sovereign equality, territorial integrity and political independence of States.

Article 22

Nothing in the present framework Convention shall be construed as limiting or derogating from any of the human rights and fundamental freedoms which may be ensured under the laws of any Contracting Party or under any other agreement to which it is a Party.

Article 23

The rights and freedoms flowing from the principles enshrined in the present framework Convention, in so far as they are the subject of a corresponding provision in the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms or in the Protocols thereto, shall be understood so as to conform to the latter provisions.

SECTION IV

Article 24

1 The Committee of Ministers of the Council of Europe shall monitor the implementation of this framework Convention by the Contracting Parties.

2 The Parties which are not members of the Council of Europe shall participate in the implementation mechanism, according to modalities to be determined.

Article 25

1 Within a period of one year following the entry into force of this framework Convention in respect of a Contracting Party, the latter shall transmit to the Secretary General of the Council of Europe full information on the legislative and other measures taken to give effect to the principles set out in this framework Convention.

2 Thereafter, each Party shall transmit to the Secretary General on a periodical basis and whenever the Committee of Ministers so requests any further information of relevance to the implementation of this framework Convention.

3 The Secretary General shall forward to the Committee of Ministers the information transmitted under the terms of this Article.

Article 26

1 In evaluating the adequacy of the measures taken by the Parties to give effect to the principles set out in this framework Convention the Committee of Ministers shall be assisted by an advisory committee, the members of which shall have recognised expertise in the field of the protection of national minorities.

2 The composition of this advisory committee and its procedure shall be determined by the Committee of Ministers within a period of one year following the entry into force of this framework Convention.

SECTION V

Article 27

This framework Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe. Up until the date when the Convention enters into force, it shall also be open for signature by any other State so invited by the Committee of Ministers. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 28

1 This framework Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which twelve member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of Article 27.

2 In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it the framework Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 29

1 After the entry into force of this framework Convention and after consulting the Contracting States, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite to accede to the Convention, by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe, any non-member State of the Council of Europe which, invited to sign in accordance with the provisions of Article 27, has not yet done so, and any other nonmember State.

2 In respect of any acceding State, the framework Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 30

1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories for whose international relations it is responsible to which this framework Convention shall apply.

2 Any State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this framework Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the framework Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 31

1 Any Party may at any time denounce this framework Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 32

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council, other signatory States and any State which has acceded to this framework Convention, of:

a any signature;

b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

c any date of entry into force of this framework Convention in accordance with Article 28, 29 and 30;

d any other act, notification or communication relating to this framework Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this framework Convention.

Done at Strasbourg, 10. 11. 1994. in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to sign or accede to this framework Convention.

ОКВИРНА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

Државе чланице Савета Европе и друге државе потписнице ове Оквирне конвенције;

Сматрајући да је циљ Савета Европе да оствари веће јединство међу чланицама у циљу очувања и реализације идеала и принципа који представљају заједничко наслеђе;

Сматрајући да је један од метода за остваривање тог циља заштита и остваривање људских права;

У жељи да следе Декларацију шефова држава и влада држава чланица усвојене у Бечу 9. октобра 1993. године;

Одлучне да у оквиру својих територија заштите постојање националних мањина;

Сматрајући да су превирања у историји Европе показала да је заштита националних мањина суштинска за стабилност, демократску безбедност и мир на овом континенту;

Сматрајући да плуралистичко и истински демократско друштво треба да поштује не само етнички, културни, лингвистички и верски идентитет сваког припадника националне мањине, већ и да ствара одговарајуће услове који им омогућују да изразе, очувају и развију тај идентитет;

Сматрајући да је стварање односа толеранције и дијалога неопходно како би се омогућило да културна разноликост буде извор и фактор обогаћивања сваког друштва;

Сматрајући да остварење толерантне и просперитетне Европе не зависи само од сарадње међу државама већ захтева и прекограничну сарадњу међу локалним и регионалним органима без угрожавања устава и територијалног интегритета сваке државе;

Уважавајући Конвенцију о заштити људских права и основних слобода и пратеће протоколе;

Уважавајући обавезе у погледу заштите националних мањина из конвенција и декларација Уједињених нација и докумената Конференције о европској безбедности и сарадњи, а посебно документа из Копенхагена од 29. јуна 1990. године;

Одлучне да дефинишу принципе које треба поштовати и обавезе које из њих проистичу, како би се у државама чланицама и другим државама које могу приступити овом инструменту осигурала ефикасна заштита националних мањина и права и слобода припадника тих мањина, у оквиру владавине права, поштујући територијални интегритет и национални суверенитет држава;

Решене да спроведу принципе изнете у овој Оквирној конвенцији кроз национално законодавство и одговарајућу владину политику;

Споразумеле су се о следећем:

ОДЕЉАК I

Члан 1.

Заштита националних мањина и права и слобода припадника тих мањина саставни је део међународне заштите људских права и као таква спада у домен међународне сарадње.

Члан 2.

Одредбе ове Оквирне конвенције примењиваће се у доброј намери, у духу разумевања и толеранције и у складу с принципима добросуседства, пријатељских односа и сарадње међу државама.

Члан 3.

1. Сваки припадник националне мањине имаће право да слободно бира да буде третиран као такав или не и неће доћи у неповољан положај због таквог опредељења или вршења права везаних за то опредељење.

2. Припадници националних мањина могу да врше она права и уживају слободе које произлазе из принципа уграђених у садашњу Оквирну конвенцију, појединачно или у заједници с другима.

ОДЕЉАК II

Члан 4.

1. Стране уговорнице се обавезују да ће припадницима националних мањина гарантовати равноправност пред законом и једнаку законску заштиту. У том смислу забрањена је било каква дискриминација на основу припадности националној мањини.

2. Стране уговорнице се обавезују да усвоје, где је потребно, одговарајуће мере како би у свим областима економског, друштвеног, политичког и културног живота обезбедиле пуну и стварну једнакост припадника националне мањине и припадника већине. У том погледу ће водити рачуна о специфичним условима припадника националних мањина.

3. Мере усвојене сходно ставу 2. неће се сматрати актом дискриминације.

Члан 5.

1. Стране уговорнице се обавезују да стварају потребне услове како би припадници националних мањина очували и развијали своју културу и сачували неопходне елементе свог идентитета, наиме религију, језик, традиције и културно наслеђе.

2. Без штете по мере предузете у складу са њиховом општом политиком интеграције, стране уговорнице ће се уздржати од политике или праксе које имају за циљ асимилацију припадника националних мањина против њихове воље и штитиће та лица од сваке акције усмерене ка таквој асимилацији.

Члан 6.

1. Стране уговорнице ће подстицати дух толеранције о међукултурног дијалога и предузимати одговарајуће мере за унапређење узајамног поштовања и разумевања и сарадње међу свим људима који живе на њиховој територији, без обзира на етнички, културни, језички или верски идентитет тих лица, а посебно у области образовања, културе и масовног информисања.

2. Стране уговорнице се обавезују да предузму одговарајуће мере како би заштитиле лица која могу бити изложена претњама или дискриминацији, непријатељствима или насиљу због свог етничког, културног, језичког или верског идентитета.

Члан 7.

Стране уговорнице ће обезбедити поштовање права сваког припадника националне мањине на слободу мирног окупљања, слободу удруживања, слободу изражавања и слободу мисли, уверења и вероисповести.

Члан 8.

Стране уговорнице се обавезују да признају да сваки припадник националне мањине има право да изражава своју религију или веру и да установљава верске институције, организације и удружења.

Члан 9.

1. Стране уговорнице се обавезују да ће признати да право на слободу изражавања сваког припадника националне мањине укључује слободу мишљења, и примања и преношења информација и идеја на језику мањине без мешања јавних органа и без обзира на границе. Стране уговорнице ће у

оквиру својих правних система осигурати да припадници националних мањина не буду дискриминисани у свом приступу средствима јавног информисања.

2. Став 1. не спречава стране уговорнице да захтевају поседовање одобрења, која се издају без дискриминације, а на основу објективних критеријума, за емитовање радио и телевизијских програма или за рад биоскопских предузећа.

3. Стране уговорнице неће ометати стварање и коришћење штампаних средстава информисања од стране припадника националних мањина. У законским оквирима за РТВ, обезбедиће колико год је могуће, а узимајући у обзир одредбе става 1. да припадници националних мањина добију могућност стварања и коришћења сопствених средстава јавног информисања.

4. Стране уговорнице ће у оквиру својих правних система усвојити одговарајуће мере како би припадницима националних мањина олакшале приступ медијима, у циљу повећавања толеранције и омогућавања културног плурализма.

Члан 10.

1. Стране уговорнице се обавезују да признају да сваки припадник националне мањине има право да користи слободно и без ометања свој мањински језик, приватно и јавно, усмено или писмено.

2. У областима традиционално или знатно насељеним припадницима националних мањина, ако то ова лица захтевају, или такав захтев одговара реалним потребама, стране ће у мери у којој је то могуће настојати да осигурају услове који би омогућили употребу мањинског језика у односима између припадника националних мањина и административних органа.

3. Стране уговорнице се обавезују да гарантују право сваком припаднику националне мањине да буде обавештен, без одлагања, на језику који разуме, о разлозима хапшења и о карактеру и узроку оптужбе против њега и да се брани на том језику, ако је потребно, уз бесплатну помоћ тумача.

Члан 11.

1. Стране уговорнице се обавезују да признају да сваки припадник националне мањине има право да користи своје презиме (патроним) и име на језику мањине и право на њихово званично признавање по модалитетима утврђеним у њиховом правном систему.

2. Стране уговорнице се обавезују да ће сваком припаднику националне мањине признати право да на свом мањинском језику истакне ознаке, натписе и друге информације приватне природе које су јавно видљиве.

3. У областима које су традиционално насељене знатним бројем припадника националне мањине, стране уговорнице ће настојати да у оквиру својих правних система, а укључујући где је то потребно и споразуме са другим државама узимајући у обзир њихове специфичне услове, да истакну традиционалне локалне називе, имена улица и друге топографске назнаке намењене јавности и на језику мањине, ако постоји довољна тражња за таквим знацима.

Члан 12.

1. Стране уговорнице ће где то одговара, предузети мере у области образовања и истраживања како би се неговала култура, језик и вера националних мањина и већине.

2. У том контексту стране уговорнице ће између осталог обезбедити одговарајуће могућности за обуку наставника и доступност наставних учила, и олакшати контакте између ученика и наставника различитих заједница.

3. Стране уговорнице се обавезују да обезбеде једнаку могућност приступа образовању на свим нивоима за припаднике националних мањина.

Члан 13.

1. У оквиру својих образовних система стране уговорнице ће признати право припадницима националних мањина да установљавају и воде сопствене приватне институције за образовање и обуку.

2. Вршење тог права не повлачи никакву финансијску обавезу за потписнице.

Члан 14.

1. Стране уговорнице се обавезују да признају да сваки припадник националне мањине има право да учи свој мањински језик.

2. У областима насељеним припадницима националних мањина традиционално или у знатном броју, ако има довољно захтева, стране уговорнице ће настојати да обезбеде, у мери у којој је то могуће и у оквиру својих образовних система, да припадници тих мањина имају одговарајуће могућности да уче језик мањине или да се обучавају на том језику.

3. Став 2. овог члана примениће се без штете по изучавање званичног језика или наставе на том језику.

Члан 15.

Стране уговорнице ће створити услове потребне за делотворно учешће припадника националних мањина у културном, друштвеном и економском животу и јавним односима, посебно оним који се на њих односе.

Члан 16.

Стране уговорнице ће се уздржавати од мера које мењају сразмеру становништва у областима насељеним припадницима националних мањина, а имају за циљ ограничавање права и слобода које произлазе из принципа уграђених у ову Оквирну конвенцију.

Члан 17.

1. Стране уговорнице се обавезују да не ометају право припадника националних мањина да оснивају и одржавају слободне и мирољубиве прекограничне контакте са лицима која законито бораве у другим државама, посебно оним с којима имају заједнички етнички, културни, језички или верски идентитет или заједничко културно наслеђе.

2. Стране уговорнице се обавезују да не ометају право припадника националних мањина да учествују у активностима невладиних организација, како на националном тако и на међународном нивоу.

Члан 18.

1. Стране уговорнице ће настојати да, тамо где је то потребно, закључе билатералне и мултилатералне споразуме са другим државама, посебно суседним државама, како би осигурале заштиту припадника односних националних мањина.

2. Тамо где је то релевантно, стране уговорнице ће предузети мере за подстицај прекограничне сарадње.

Члан 19.

Стране уговорнице се обавезују да ће поштовати и примењивати принципе уграђене у постојећу Оквирну конвенцију намећући, тамо где је то потребно, само она ограничења, рестрикције или одступања која су предвиђена међународним правним инструментима, посебно Конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода у мери у којој су она релевантна за права и слободе које проистичу из поменутих принципа.

ОДЕЉАК III

Члан 20.

У вршењу права и слобода која произлазе из принципа уграђених у ову Оквирну конвенцију, сваки припадник националне мањине поштоваће националне законе и права других, посебно припадника већине или других националних мањина.

Члан 21.

Ништа садржано у овој Оквирној конвенцији неће се тумачити да значи право ангажовања у некој активности или вршењу неког дела супротно основним принципима међународног права, а посебно сувереној једнакости, територијалном интегритету и политичкој равноправности држава.

Члан 22.

Ништа садржано у овој Оквирној конвенцији неће се тумачити тако да представља ограничење или одступање од било којих људских права и основних слобода које могу бити осигуране законима било које стране уговорнице или било којим другим споразумом чија је она потписница.

Члан 23.

Права и слободе које произлазе из принципа уграђених у ову Оквирну конвенцију уколико су предмет одговарајуће одредбе у Конвенцији за заштиту људских права и основних слобода или у пратећим протоколима, сматраће се сагласним тим одредбама.

ОДЕЉАК IV

Члан 24.

1. Комитет министара Савета Европе пратиће спровођење ове Оквирне конвенције од стране уговорница.

2. Стране уговорнице које нису чланице Савета Европе учествоваће у механизму имплементације, по модалитетима који ће се утврдити.

Члан 25.

1. У року од годину дана од ступања ове Оквирне конвенције на снагу у односу на страну уговорницу, иста ће поднети генералном секретару Савета Европе пуну информацију о законодавним и другим мерама предузетим у циљу остваривања принципа утврђених у овој оквирној Конвенцији.

2. Након тога свака страна уговорница ће Генералном секретару периодично, и сваки пут кад Комитет министара то захтева, преносити све даље информације од важности за спровођење ове Оквирне конвенције.

3. Генерални секретар ће Комитету министара проследити информације пренете сходно условима овог члана.

Члан 26.

1. У оцењивању адекватности мера предузетих од стране уговорница ради остваривања принципа утврђених у овој Оквирној конвенцији, Комитету министара помагаће саветодавни комитет, чији ће чланови бити признати експерти у области заштите националних мањина.

2. Састав тог саветодавног комитета и поступак у раду утврдиће Комитет министара у року од годину дана од ступања на снагу ове Оквирне конвенције.

ОДЕЉАК V

Члан 27.

Ова Оквирна конвенција биће отворена за потписивање државама чланицама Савета Европе. Она ће до датума ступања Конвенције на снагу бити отворена за потписивање и свим другим државама које Комитет министара позове да то учине. Она подлеже ратификацији, прихватању или одобравању. Инструменти ратификације, прихватања или одобравања биће депоновани код Генералног секретара Савета Европе.

Члан 28.

1. Ова Оквирна конвенција ће ступити на снагу првог дана у месецу након истека периода од три месеца од датума када дванаест држава чланица Савета Европе изразе спремност за обавезивање Конвенцијом у складу са одредбама члана 27.

2. За сваку државу чланицу која накнадно изрази своју спремност да буде њоме обавезана, Оквирна конвенција ће ступити на снагу првог дана у месецу након истека периода од три месеца од датума депоновања инструмената ратификације, прихватања или одобравања.

Члан 29.

1. Након ступања на снагу ове Оквирне конвенције и консултовања држава потписница, Комитет министара Савета Европе може, одлуком коју је донела већина предвиђена чланом 20д. Статута Савета Европе позвати било коју државу чланицу Савета Европе која, мада позвана да је потпише у складу са одредбама члана 27. то још није учинила, да приступи Конвенцији, као и било коју другу државу нечланицу.

2. За сваку државу која приступи ова Оквирна конвенција ступиће на снагу првог дана у месецу након истека периода од три месеца од датума депоновања инструмената о приступању код Генералног секретара Савета Европе.

Члан 30.

1. Свака држава може у време потписивања или депоновања својих инструмената ратификације, прихватања, одобравања или приступања одредити територију или територије за чије је међународне односе одговорна, а на које ће се ова Оквирна конвенција примењивати.

2. Свака држава може касније, изјавом упућеном генералном секретару Савета Европе, проширити примену ове Оквирне конвенције на било коју другу територију наведену у изјави. У односу на ту територију, Оквирна конвенција ступиће на снагу првог дана у месецу након истека периода од три месеца од датума пријема те изјаве од стране генералног секретара.

3. Свака изјава дата у складу са претходна два параграфа може за било коју територију одређену у таквој изјави, бити повучена обавештењем упућеним Генералном секретару. Повлачење ће ступити на снагу првог дана у месецу након истека периода од три месеца од датума пријема таквог обавештења од стране Генералног секретара.

Члан 31.

1. Свака страна уговорница може у било које време отказати ову Оквирну конвенцију обавештењем упућеним Генералном секретару Савета Европе.

2. То отказивање ступа на снагу првога дана у месецу који наступи по истеку периода од шест месеци од датума пријема обавештења од стране Генералног секретара.

Члан 32.

Генерални секретар Савета Европе обавестиће државе чланице Савета, друге земље потписнице и сваку државу која је приступила овој Оквирној конвенцији, о:

а) сваком потписивању;

б) депоновању сваког инструмента о ратификацији, прихватању, одобравању, приступању;

ц) сваком датуму ступања ове Оквирне конвенције на снагу сходно чл. 28, 29 и 30;

д) сваком другом акту, обавештењу или поднеску у вези с овом Оквирном конвенцијом.

Потврђујући предње, доле потписани ваљано за то овлашћени, потписују ову Оквирну конвенцију.

Сачињено у Стразбуру, дана 10. новембра 1994. године, на енглеском и француском, с тим што су оба текста аутентична, у једном примерку који ће бити депонован у архиви Савета Европе. Генерални секретар Савета Европе доставиће оверене копије свакој држави чланици Савета Европе и свакој држави позваној да потпише или да приступи овој Оквирној конвенцији.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СРЈ" - Међународни уговори